

JAAROVERZICHT 2023

NIEUWE
VESTE

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Onze rol	3
Lezen	5
Leren	7
Maken	10
Vragen	13
Ontmoeten	14
Beleven	16
Organisatie	17
Financieel overzicht	18
Contact	19

VOORWOORD

Beste lezer,

Als ik ons sociaal jaaroverzicht doorneem, dan ben ik vooral blij met de groeiende verbindende factor die Nieuwe Veste in Breda blijkt te zijn.

We doen zoveel meer dan boeken uitlenen of lesgeven in muziek, theater of beeldend. Allemaal activiteiten waardoor deelnemers zich persoonlijk ontwikkelen. Dat zal altijd een belangrijk doel blijven.

En ik zie vooral hoe Nieuwe Veste groeit als ‘huiskamer’, als een plek waar groepen Bredanaars, oud en nieuw, elkaar ontmoeten, helpen, stimuleren en van elkaar leren.

Zowel in de centrumlocatie als in de wijken, waar we steeds actiever zijn. Ons bereik wordt steeds groter, we kunnen meer voor mensen betekenen en we verbinden hen met elkaar.

Daar zijn we heel blij mee, maar het stimuleert ons ook om de lat voor de komende tijd nog hoger te leggen. Omdat de mensen in Breda dat verdienen.

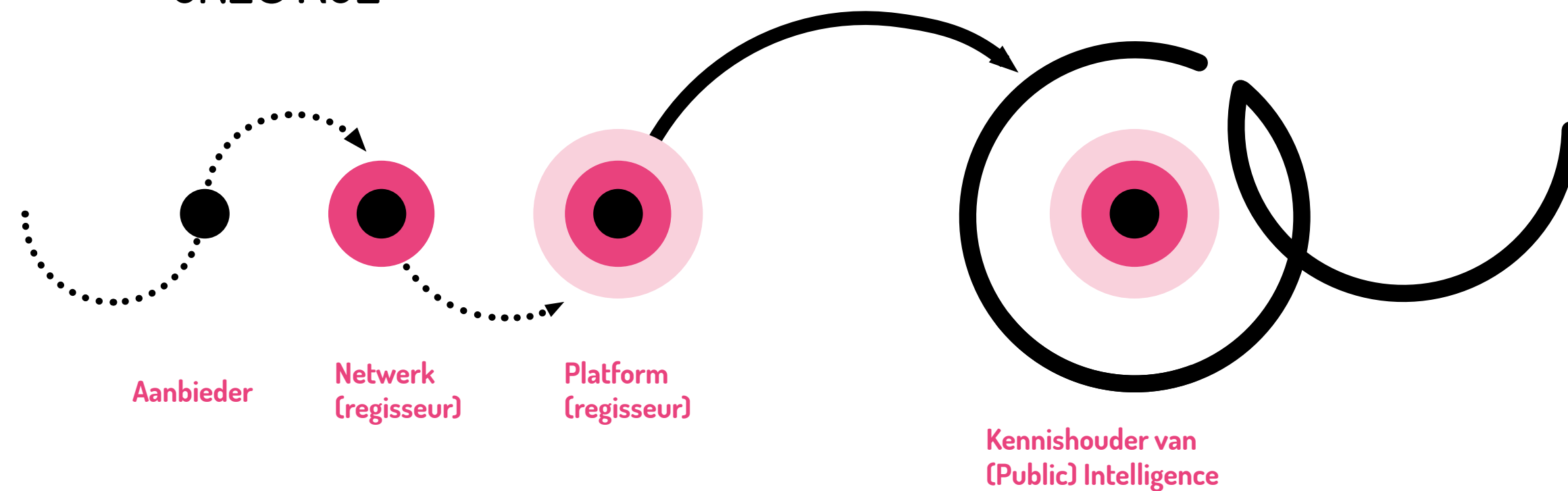
Veel leesplezier,

Hilda Vliegenthart
Directeur

NIEUWE VESTE EN BREDO

ONZE ROL

Iedereen in Breda kennis laten maken met taal, creativiteit en kunst. Dat is de ambitie van Nieuwe Veste.

- Als aanbieder zijn we er met onze bibliotheek, lessen en cursussen en makersbase voor iedereen.
- Als netwerkpartner kom je ons overal tegen: op scholen, in de wijk, in de zorg en in je vrije tijd.
- Onze locaties (fysiek en digitaal) zijn een ontmoetingsplaats voor iedereen!

Dit doen we door veel samen te werken met anderen. Want samen komen we verder, inspireren we en nemen we drempels weg. Zo maken we een ontmoetingsplaats waar je altijd welkom bent met een bruisend cultureel aanbod.

Breda enthousiast maken voor activiteiten op het gebied van taal, creativiteit en kunst. Dat is waar wij voor staan. Want meedoen brengt mensen bij elkaar en maakt het leven mooier. Je bent nooit te oud of te jong. Meedoen maakt je een rijkere mens. Goed voor jou en voor een kleurrijk en levendig Breda.

[ONTDEK MEER](#)

ONS VERHAAL TAAL, CREATIVITEIT EN KUNST VOOR IEDEREEN!

Een leuke ontmoetingsplaats vol taal, creativiteit en kunst

Taal en cultuur zijn belangrijk voor mensen. Daarom willen we iedereen er mee in aanraking brengen. Hoe? Stel je voor: heel veel leuke ontmoetingsplaatsen vol taal, creativiteit en kunst waar je altijd iets beleeft. Je laat je verrassen, je maakt iets, je leert iets en je ontmoet mensen die dezelfde of een totaal andere passie hebben. Muziek, dans, tekenen, schilderen, taal, debatteren, fotografie en 3D-printen. Iets gek, iets leuks... bedenk het maar en het kan. Natuurlijk zijn die ontmoetingsplaatsen zowel digitaal als op ver-schillende plekken in Breda. Bij ons en bij onze partners.

Wij brengen je actief in contact met die ontmoetingsplaatsen. We zoeken Bredanaars op in de buurten, wijken, dorpen en scholen. We maken ze enthousiast en dagen ze uit om mee te doen.

NIEUWE VESTE - JAAROVERZICHT 2023

Taal, creativiteit en kunst omdat het belangrijk is

Iedereen heeft talent en is creatief. We willen je helpen om je eigen talent te ontdekken en verder te ontwikkelen. Dat doen we voor alle Bredanaars, de stad en de toekomst. Met taal leer je luisteren, spreken, lezen en elkaar begrijpen. Als je creatief aan de slag gaat, kun je jezelf en anderen verrassen. Je bedenkt dan nieuwe dingen! Kunst laat je met andere ogen naar de wereld kijken, waardoor het leven nog kleurrijker wordt.

Een rijk aanbod in de hele stad

We werken vaak samen met andere aanbieders van cultuur. Met een groot en gevarieerd cultuuraanbod willen we iedereen iets bieden. Activiteiten die het leven zoveel mooier maken! Met cursussen, lessen, exposities en andere culturele en creatieve activiteiten zorgt Nieuwe Veste voor een rijk cultuuraanbod en mooie ontmoetingen tussen mensen. Dat doen we in de hele stad, samen met onze partners en andere Bredase cultuuraanbieders. Vanuit onze eigen locaties, bij onze partners en op heel veel andere plekken in de stad.

Jong geleerd oud gedaan

Samen met scholen in Breda geven we alle kinderen een culturele basis mee. We moedigen jongeren aan om hun blik op de wereld te verbreden en om samen aan de slag gaan. Samen muziek maken, dansen, toneelspelen, fotograferen of iets maken. Nieuwe Veste heeft steeds vaker activiteiten voor jongeren op het gebied van creativiteit, digitale media en digitale vaardigheden. We verleggen onze grenzen, wat je ook mag verwachten van een plaats waar creativiteit en kunst zo belangrijk zijn.

We zijn er voor mensen voor wie toegang tot taal en cultuur niet vanzelf gaat. Onze bibliotheek zet zich al jaren succesvol in om mensen die moeite hebben met lezen en schrijven te helpen en brengt mensen samen die graag alleen of met elkaar lezen. Wij helpen ook mensen die graag digitaal vaardiger willen zijn en hierbij hulp kunnen gebruiken. Voor een goede aansluiting bij wat leeft in Breda werken we samen met culturele aanbieders, organisaties op het gebied van onderwijs, welzijn, zorg & gezondheid en de inwoners van de stad. Samen met onze partners werken we aan een sociaal en cultureel levendig Breda.

Samen werken samen sterker

Wij werken intensief samen met partners en culturele aanbieders in Breda. Steeds vaker nemen wij het initiatief en brengen we mensen en organisaties samen. We willen zeker niet alles zelf doen, en dat kan ook niet. Nieuwe Veste zelf is sterk in het ontwikkelen van multidisciplinaire projecten. Waar culturele aanbieders het niet alleen kunnen, springt Nieuwe Veste bij: ensembles, samen spelen, leuke combinaties van muziek & literatuur, culturele evenementen, broedplaatsen...

We doen wat anders zou blijven liggen en wat de Bredase samenleving rijk en levendig maakt. En elke dag weer, merken we dat daar een grote behoefte aan is. Enthousiasme, verbazing, denkrimpels, dankbaarheid, zelfvertrouwen, vrolijke gezichten.... Daar doen we het voor.

FLIP THE PAGE VIERT CREATIVITEIT VAN LEZEN EN SCHRIJVEN

Zo'n 150 deelnemers vierden op een mooie zaterdag in september het lezen en schrijven tijdens de tweede editie van Flip the Page. Bij Nieuwe Veste kon je als jonge lezer je hart ophalen over alles wat met Young Adult Literature te maken heeft.

Het initiatief voor deze dag komt van Nieuwe Veste, in samenwerking met boekhandels Latte's and Literature en de Kinderboekentuin. Er is doorgaans weinig ruimte voor jongere lezers om elkaar te kunnen ontmoeten. Die leegte vult Flip the Page op. De behoefte aan ontmoeten is er namelijk zeker, dat bleek wel weer.

Dit creatieve boekenfestival bood jonge lezers een hoop verschillende manieren om 'het lezen samen te vieren'. Er waren deze dag workshops waarbij je bijvoorbeeld je boekentas of boeken kon personaliseren door ze na het kaften te beschilderen

of bestempelen. Onder leiding van vrijwilligers kon je je eigen boekenleggers haken. Of je kon aan de slag gaan met je eigen booknook, een soort miniatuurhuisje dat je tussen je boeken kan plaatsen.

Vast onderdeel van Flip the Page is het ontmoeten met en interviewen van schrijvers. Deze editie waren dit Alexander Christo, Rima Orie, Jean Kwok en Mirjam Mous. Stuk voor stuk grote namen binnen de Young Adult boeken. Alexandra Christo, een jonge Britse schrijfster had een enorme rij voor haar bureau waaraan ze haar boeken signeerde. Net zo veel enthousiasme was er overigens voor Rima Orie. Pas 29 jaar en razend populair onder Young Adult lezers.

Ze won dit jaar de prijs voor het Beste Boek voor Jongeren met haar roman 'In het Vervloekte Hart'. Bekroonde schrijver Mirjam Mous kwam ook langs.

Haar laatste boek 'Otis' redding' speelt zich af in Prinsenbeek. Een mooie lokale toevoeging aan het programma.

Ook dit keer was er bij Flip the Page een bookish market, met onder andere stands van Latte's and Literature en de Kinderboekentuin. Heel succesvol: een grote kast met ruilboeken. Hierbij werden de gebruikers uitgenodigd om in hun boeken een lief briefje te stoppen voor de volgende lezer. Met veel leuke reacties tot gevolg.

Volgend jaar is er weer een Flip the Page, met input van de bezoekers van deze editie.

'De behoefte aan ontmoeten is er zeker, dat bleek wel weer.'

UIT ONDERZOEK BLIJKT DAT DE LEESVAARDIGHEID VAN NEDERLANDSE JONGEREN IS GEDAALD.

WIST JE DAT WE

- 1.700 kinderen 0 - 4 jaar bereiken via Boekstart in opvanglocaties

En met Bibliotheek op School

- 7.600 basisschoolleerlingen 4 - 12 jaar bereiken via basisscholen
- 1.600 middelbareschoolleerlingen 12 - 17 jaar bereiken via het voortgezet onderwijs

12,5% meer bezoekers bibliotheek

3% stijging bibliotheekleden

506.000+ uitleningen bibliotheek

6% vernieuwde collectie

ONTDEK MEER

DE INLOOP VOOR OEKRAÏENSE VLUCHTELINGEN VOELT ALS EEN HUISKOMER

De inloop voor Oekraïense vluchtelingen wordt georganiseerd door het Digi-Taalhuis Breda in Nieuwe Veste. Oekraïense vluchtelingen krijgen les in de Nederlandse taal, en de deelnemers halen er veel uit. “Ik hou het luchtig en levendig, we lachen heel veel”, zegt Karlijn Roest. Zij begeleidt de lessen die twee keer in de week een trouwe groep leerlingen trekken. “Het is een stap om verder te groeien. De open inloop is een plek waar ze welkom zijn, een soort huiskamer.” We bespreken van alles, behalve persoonlijke verhalen. Dan komt er te veel ellende boven. Maar wat opvalt, is dat het een echte club is geworden.”

Larysa en Maria zijn beiden ‘vaste klant’ van de lessen. “Nederlands is moeilijk, maar wel heel interessant”, zegt de oudere Larysa. “Ik leer veel over de geschiedenis, de tradities. Heel waardevol. Ik hou van dit gebouw, en de ontmoetingen met andere mensen.” Maria is een stuk jonger: “Hier voel ik me geen slachtoffer van de oorlog. Dit geeft mijn leven hier meer betekenis. Ik kom ook voor het sociale, we lachen heel veel. En het is belangrijk dat het gratis is.”

Taalcafé

Naast de Inloop voor Oekraïense vluchtelingen, organiseert het Digi-Taalhuis Breda twee keer per maand een Taalcafé. Dit is een laagdrempelige inloop waar geoefend wordt met de Nederlandse taal. Ook de deelnemers van de Oekraïense inloop komen naar het Taalcafé. Elke keer staat er een ander thema centraal. Het biedt anderstaligen de kans om op een speelse manier te oefenen met het Nederlands. “De samenstelling van de groep deelnemers is enorm divers, van vluchtelingen tot expats. Iedereen vanaf 18 jaar is welkom”, vertelt Sophie van Mackelenbergh van het Digi-Taalhuis Breda van Nieuwe Veste.

Deze avond is er een diverse groep mannen en vrouwen aanwezig met vandaag het thema ‘Nederland’. Vrijwilliger Walter van de Calseyde laat zijn groepje foto’s zien van toeristische hotspots, zoals Volendam, de Beekse Bergen, Valkenburg en Giethoorn. Veel van zijn ‘leerlingen’, vooral Oekraïners, weten de plekken feilloos te benoemen. Als ze er in hun moedertaal onderling over praten, corrigeert Walter ze: “Nee Igor, Nederlands!”

Zo streng is hij de rest van de avond allesbehalve: “Ik maak grapjes, loods ze door een leuke avond heen. Dat ik oud-leraar Nederlands ben, dat doet er niet toe. Ik probeer ze vanalles mee te geven en vooral ontspanning te bieden. En dat vind ik heel leuk om te doen.”

‘Ik leer veel over de geschiedenis,
de tradities. Heel waardevol.’

ONDERWIJS HEEFT DE TAAK KINDEREN TE VERWONDEREN

Het belang van onderwijs in kunst en cultuur mag niet worden onderschat. Nieuwe Veste heeft er een mooie rol in door met hun ondersteuning passende activiteiten op scholen mogelijk te maken.

Op kbs De Boomgaard bijvoorbeeld, de basisschool op de grens van Tuinzigt en Westerpark. “Het is zó belangrijk dat kinderen ook anders leren kijken, maar zien ze het ook?”, weet directeur Bart van Kempen. “Bij het kijken naar een kunstwerk vraag je ‘wat zie je, wat zie je nog meer?’. Ze geven dan bijna altijd de antwoorden waarop je hoopt. Onderwijs heeft de taak kinderen te verwonderen. Die verwondering doorbreekt de vanzelfsprekendheid. Cultuureducatie biedt daarvoor de beste mogelijkheden.” Volgens Danielle Schreurs, intern cultuurcoördinator op kbs De Boomgaard, bieden lessen in kunst en cultuur zelfs oplossingen voor maatschappelijke problemen: “Het vergroot de empathie bij kinderen, zo is de ervaring. De speelruimte in hun hoofd wordt vergroot, en daardoor wordt de afstand tussen de kinderen kleiner.”

“Op De Boomgaard doen we aan brede talentontwikkeling, zoals we dat noemen”, zegt Daniëlle Schreurs. “Daarbij nodigen we de ouders ook uit. We hopen op een ‘olievlek’. Hun betrokkenheid is groot, zij raken ook enthousiast over wat de kinderen aan kunst en cultuur meekrijgen. Het brengt sociale samenhang. Het opent je hoofd en je hart.”

“Nieuwe Veste organiseert met Educatiewijzer Breda voor ons toegang tot voorstellingen, exposities, muzikanten, noem maar op”, zegt Bart. “De kinderen vinden het heel leuk, al die culturele activiteiten. En waar je sommigen ziet ‘struggelen’ bij normale vakken, staan ze nu in een keer op.” Daniëlle bevestigt dat: “Als bijvoorbeeld de muziekdocent binnenkomt, zie je ze allemaal opveren.

Ze kijken er ook de hele week naar uit. Wat je ook ziet, is dat ze praten over mooie dingen in de wijk. Zoals de grote vlinder, uit de Blind Walls Gallery op een van de flats. Ik hoop ook dat er meer kunst in de openbare ruimte tentoon wordt gesteld. Dan wordt erover gepraat. Er kunnen onderwerpen als natuur, zorg en voedsel aan bod komen. Op deze manier kan er ook aandacht voor burgerschap zijn. De horizon wordt verbreed. Het verruimt de blik op de wereld. Het geeft glans.” “Cultuureducatie is ergens nog een ondergeschoven kindje”, besluit Bart. “We willen met de gemeente, makers en Nieuwe Veste vanuit haar regierol het gesprek aangaan hoe we duurzamer met cultuur om kunnen gaan. Die bal ligt niet bij ons, of bij hen, maar bij ons samen.”

Educatiewijzer Breda is het platform voor onderschools aanbod en is een initiatief van: Bredase Onderwijs Besturen (BOB), Gemeente Breda, Breda Actief, Boerderij Wolfslaar, GGD West-Brabant, Nieuwe Veste, Verkeerseducatie en het netwerk Wetenschap en technologie.

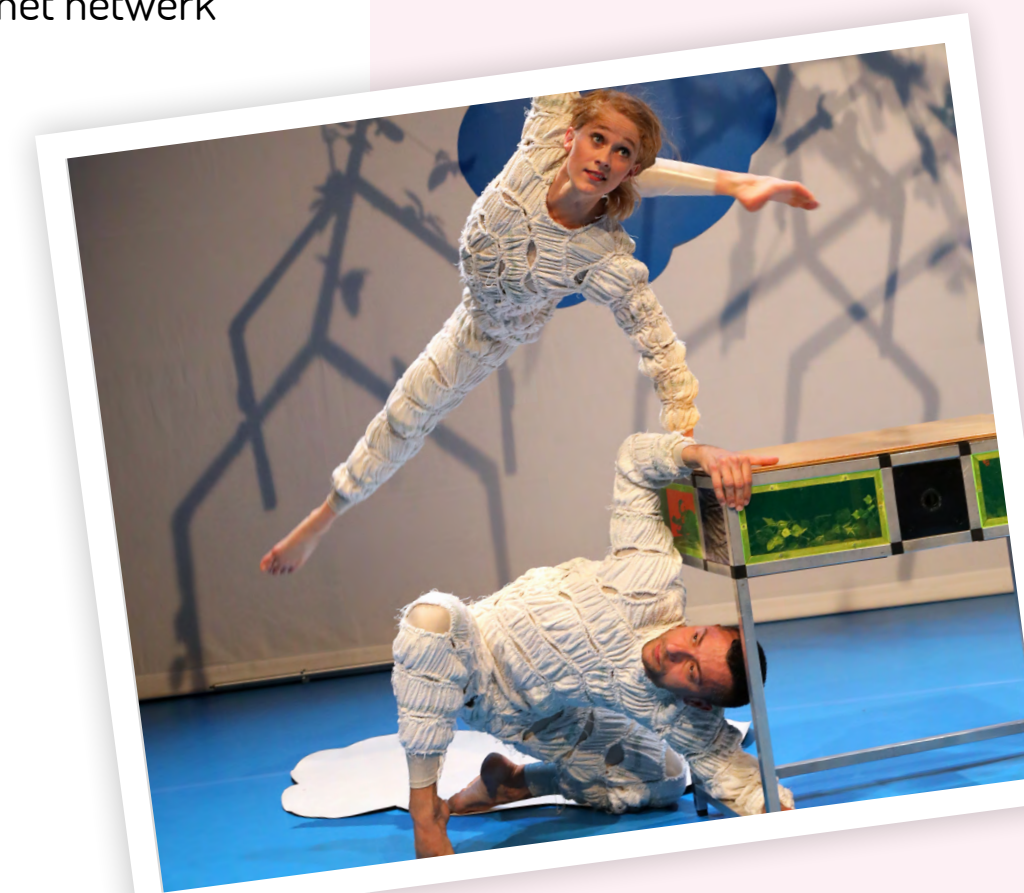
**Educatiewijzer
Breda**
Al het onderschools
aanbod op één platform

WIST JE DAT WE

- 97% van de Bredase basisscholen bereiken
- 15.000 Bredase leerlingen bereiken samen met scholen en partners
- Samenwerken met 20 voortgezet onderwijs scholen op het gebied van creativiteit
- Op de website van Educatiewijzer Breda 68.000 bezoekers hadden
- Via de website Educatiewijzer Breda 540.000 bezoeken hebben ontvangen
- Van scholen een 8 krijgen voor onze dienstverlening
- Voor het aanbod Educatiewijzer Breda een 8 scoren

ONTDEK MEER

BIJ JOU IN DE BUURT & OP SCHOOL

Cultuureducatie voor ieder kind!

Nieuwe Veste werkt samen met het onderwijs en aanbieders in Breda om het culturele aanbod voor leerlingen goed aan te laten sluiten bij het programma op school. Zo kan ieder kind zich verder ontwikkelen. Via het online platform Educatiewijzer Breda nemen scholen aanbod af binnen diverse thema's. Dit is een samenwerking tussen Bredase Onderwijs Besturen, Gemeente Breda, Breda Actief, Boerderij Wolfslaar, GGD West-Brabant en Nieuwe Veste.

[ONTDEK MEER](#)

Rijke schooldag

Leerlingen van groep 3 t/m 8 kunnen op school na schooltijd met extra activiteiten meedoen binnen vier thema's: sport, cultuur, natuur en duurzaamheid en sociale ontwikkeling. Zo kunnen kinderen zich blijven ontwikkelen en kennismaken met verschillende vakgebieden. Dit is een samenwerking tussen basisscholen, middelbare scholen, Gemeente Breda, Breda Actief, Surplus Welzijn en Nieuwe Veste.

[ONTDEK MEER](#)

Bibliotheek op School

Met Bibliotheek op School werkt Nieuwe Veste samen met basisscholen in Breda. Op iedere basisschool is een aantrekkelijke, actuele collectie boeken te vinden. Leesconsulenten trainen leerkrachten om taal- en informatievaardigheden te vergroten. Naast het basisonderwijs richt Nieuwe Veste zich ook op andere onderwijsinstellingen in Breda. Zo is er sinds kort ook een Bibliotheek op School bij Curio scala.

[ONTDEK MEER](#)

Sport- & Cultuurintro

Actief en creatief bezig zijn levert een belangrijke bijdrage aan een gelukkige jeugd en de persoonlijke ontwikkeling. Ook bij jou in de buurt is er van alles te doen: zangles, gitaarles of streetdance. Het kan allemaal! Deze activiteiten en nog veel meer kunnen kinderen gratis of door een kleine bijdrage uitproberen via Sport- & Cultuurintro, een samenwerking tussen Nieuwe Veste en Breda Actief.

[ONTDEK MEER](#)

Ontdek je Talent

Ontdek je Talent is een naschoolse ontdekkingsreis voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Waar je met Sport- & Cultuurintro kunt kennismaken met een activiteit, ga je bij Ontdek je Talent een stapje verder in de domeinen Cultuur, Sport, Natuur en Sociale ontwikkeling. Gewoon in je eigen wijk en helemaal gratis! Kijk wat je leuk vindt en probeer het zes weken uit! Je bent sportief of creatief bezig en ontmoet ook nog andere kinderen uit de wijk. Ontdek je Talent is een initiatief van Gemeente Breda, Breda Actief, Surplus Welzijn, Grote Broer Grote Zus en Nieuwe Veste in samenwerking met diverse partners en basisscholen uit de stad.

[ONTDEK MEER](#)

DOCENT EN LEERLING ONTWIKKELEN SAMEN PLEZIER EN TALENT

Gepassioneerde docenten en gemotiveerde leerlingen, samen komen ze tot mooie dingen. Nieuwe Veste brengt ze bij elkaar en probeert dat creatieve vlammetje aan te wakkeren. Zo kun je je talent ontwikkelen, of je nu van muziek houdt of van beeldend of dans. Je kunt ook meedoen aan één van de speciale trajecten. Zo kun je je verder verdiepen in wat je leuk vindt. Misschien ga je daarna zelfs wel door naar een professionele vervolgopleiding. Aaditi (13) en Ties (15) worden al jaren begeleid door docenten Paul Fischer en Yannick Huijbregts. Ze vertellen je hier alles over.

Aaditi: "Ik woon nu negen jaar in Breda en heb altijd vioolles gehad van Paul", zegt ze. "Het begon met klassieke muziek luisteren met mijn vader, zo ontstond de liefde voor de viool. Paul geeft heel

goed les, soms laat hij me kiezen welke muziek ik wil spelen. Vaak werken we naar een concours toe, waar ik al vaak aan meedeed. Dan wil ik altijd winnen, maar we letten vooral op wat de jury zegt. Om daarvan te leren. Mijn droom is om naar het conservatorium te gaan." Paul geeft al 37 jaar les bij Nieuwe Veste. "Wat ik beoog is dat leerlingen enthousiast worden voor het maken van muziek, dat is een heel andere beleving dan er alleen naar luisteren. Als docent loods ik ze eerst door het moeilijke begin, daarna gaan ze ervaren hoe leuk het is. Mijn missie is geslaagd als ze ervaren hoe tof het is, vooral ook om met anderen te spelen."

Yannick is sinds 2004 docent breakdance bij Nieuwe Veste. "Meestal komen de leerlingen hier verlegen binnen, ze kruipen vervolgens langzaam uit hun

schulp. Wat ik ze wil meegeven, is dat ze zich door dans kunnen uiten. Ze zijn vaak een jaar of 5 als ze beginnen, ik breng ze de basis bij en geef ze zelfvertrouwen. Wat het voor mij ook leuk maakt, is dat je de leerlingen helpt ontsnappen aan de dagelijkse sleur." Dat dat geldt voor zijn leerling Ties (15) is een understatement: "Ik vind breakdance heel vet door mijn liefde voor dansen. Super dat ik les mag krijgen van iemand die zó goed is. Intussen volg ik een dansopleiding. Yannick doet de dingen op zijn eigen manier. Zijn lessen voelen echt als een zware training. Bij andere docenten bepaal je zelf hoe lang je werkt, maar zo gaat het bij Yannick niet. Ik vind zijn lessen een absolute aanrader voor iedereen die wil gaan breakdancen. Ik heb er in ieder geval superveel aan gehad. Zolang het kan, blijf ik zijn lessen volgen."

2.500 deelnemers cursussen **1.100** deelnemers lessen **14** leerlingen deden een bijzonder B, C of D examen **120** voorstellingen, exposities en optredens

WIST JE DAT WE

- 3.900 bezoekers Open inloop Makersbase hebben ontvangen
- 46.000 kinderen bereiken met lessen via het onderwijs
- 55 creatieve workshops op maat hebben gegeven

ONTDEK MEER

‘Inspireren.
Experimenteren. Creëren!’

DE MEERWAARDE VAN DE MAKERSBASE

Als je Nieuwe Veste binnenloopt, zie je achterin de hoek de Makersbase: een plek waar je je creativiteit kunt omzetten in tastbare voorwerpen. En waar de samenwerking tussen Nieuwe Veste en het onderwijs al even tastbaar is. Vraag het Annemarie Steenberg van De Rooi Pannen: “Echter dan dit kan leren niet zijn.” Steenbergens studenten van De Rooi Pannen werken in de Makersbase aan opdrachten voor school of voor hun opdrachtgevers. “Ze kunnen hier de logo’s en posters die zij op school ontworpen hebben, ook echt maken. Bijvoorbeeld in hun project om de aparte inzameling van blikjes en flesjes onder de aandacht te brengen. Bijkomend voordeel is dat de leerlingen – van de richting Marketing, Sales & Hospitality – leren nadenken over hoe je anderen kunt triggeren; hoe trek je nou goed de aandacht? De opdrachtgevers zien hoe de getekende of digitale voorstellen ook echt uitgewerkt zijn of gebruikt kunnen worden. De toepasbaarheid is direct zichtbaar én het vergroot de keuze van de voorstellen van de studenten. Zij kunnen namelijk ook de houtgelaserde versie of de 3D-geprinte versie overhandigen.”

“Zo maakten onze Leisurestudenten voor de brasserie ‘Redit’ een weersbestendige menukaart van hout, met het nieuwe en bijzondere terras erop verwerkt en het DRP-logo daarin gelaserd.

Voor een bedrijf ontwierpen ze een nieuw planningsbord, wat ze daadwerkelijk in de Makersbase hebben gemaakt. Allemaal heel praktisch en tastbaar.”

“Los van de resultaten zie je de verbinding tussen de leerlingen onderling en andere gebruikers van de Makersbase. Die aansluiting vinden sommigen op andere plekken minder of zelfs helemaal niet. Dat ontroert me echt. En niemand zit op zijn telefoon; de studenten zijn zelfs zo enthousiast dat ze op zaterdag verder werken aan hun opdrachten. Ze gaan aan de slag met de leukste dingen. Echter dan dit kan leren niet zijn.”

Steenbergen vindt de Makersbase een inspirerende plek. “Nieuwe Veste heeft alle knowhow. De studenten krijgen zo de nieuwste ontwikkelingen mee, bijvoorbeeld over 3D-printen of hout laseren. Alle benodigde apparatuur is voorhanden. Een onderdeel van onze opleiding is het M-Lab, dat we deels bij de Makersbase geven.

We laten er marketingopdrachten uitvoeren. Studenten leren daar de taal van marketeers spreken. Door in de Makersbase bezig te zijn met die opdrachten, leren ze wat de mogelijkheden zijn. Dat komt altijd van pas, zelfs al gaan ze niets zelf maken of uitprinten. Het verruimt hun denkwereld aanzienlijk. Daarin zie je het belang voor onze studenten van het werken aan hun creatieve ontwikkeling.”

SCHRIJVERSKANTINE: MAKERSPLAATS VOOR JONGE SCHRIJVERS

Ze hebben maar meteen de mooiste ruimte in Nieuwe Veste geclaimd: de Regentenkamer biedt wekelijks plaats aan de Schrijverskantine. De Schrijverskantine is een initiatief van v.v. EIGENBELANG en Nieuwe Veste. “Dat v.v. staat voor voordracht vereniging”, zegt medeoprichter Joep Span (27), die samen met Liek van Egmond en Jesse Vos de vereniging oprichtte.

“Met de afkorting haken we bewust in op het fanatisme van voetbalsupporters. En de naam EIGENBELANG is precies wat het is: we misten als jonge schrijvers een podium voor onszelf. Anderen haakten daarop in. Schrijvers hebben behoefte aan ontmoetingen met andere schrijvers.”

Tijdens de Schrijverskantine voert poëzie de boventoon. “Klopt, maar we schrijven in de breedste zin van het woord. En wie wil, kan dat in het laatste deel van de bijeenkomst voordragen aan de anderen. In die zin is de Schrijverskantine een vrijplaats, en het is heel veilig.

We fietsen als een soort vrijbuiters door heel Nieuwe Veste, en laten ons inspireren door alles wat hier gebeurt.” Nieuwe Veste ondersteunt en faciliteert de vaste broedplaats voor jonge schrijvers in de stad. De resultaten zijn al veelbelovend. Zo stond één van de deelnemers onlangs op het podium tussen namen als Lale Gül en Mischa Blok. “Het mooie is dat er een cirkel is ontstaan: er wordt geschreven in de Schrijverskantine, het werk wordt daarna voorgedragen op podia in de stad, waarna geïnspireerde luisteraars weer aanhaken bij de kantines. De kroon? Het beste werk van het afgelopen jaar wordt gebundeld en uitgebracht,” zegt Diantha de Vries van Nieuwe Veste. “En hoewel wij faciliteren gaat alle eer naar het bruisende trio van EIGENBELANG: zonder hun energie en inzet was het niet gelukt.”

“Dat is heel belangrijk, want we willen volgend jaar graag door”, stelt Joep. Het mooiste is dat dat waarschijnlijk ook gaat lukken: één reeks in het voorjaar, en één in het najaar.

De Schrijverskantine trekt steeds 15 tot 20 deelnemers. “Over het algemeen merk ik dat de aandacht voor schrijven toeneemt, zeker onder jongeren”, vertelt Joep. “Iedereen die zich afvraagt of ‘ie schrijven leuk vindt, of wil ontdekken hoe dat samen met andere schrijvers werkt, is bij ons welkom. Vrije inloop, dus kom gewoon een kijkje nemen.”

WIST JE DAT ER

- 40 schrijvers meedoen
- 16 bijeenkomsten zijn geweest
- 1 bundel is gepubliceerd

RUIMTE VOOR AANSTORMENDE MAKERS

CREATIVE CO.LAB

Nieuwe Veste wil meer ruimte bieden aan jonge makers in spe en cultuurliefhebbers. Daarvoor is Creative Co.LaB opgezet, dat draait om creativiteit, samenwerken en experimenteren. Half april trapte het project af met een eerste festival, dat meteen honderden deelnemers trok. Onder hen de tekenaars van de Draw Club, enthousiastelingen die iedere maandagavond komen tekenen in de Makersbase van Nieuwe Veste.

“Met honderden bezoekers was het een succes”, zegt projectleider Daniëlle Dietz van Creative Co.LaB. “Het festival was één grote creatieve speelplaats. De dingen waren niet van tevoren ingekleurd. Alles nodigde uit tot creativiteit. Zo kon je bijvoorbeeld op een muur graffiti spuiten op de beat van de muziek van de dj’s. Iedereen heeft een maker in zich. Creative Co.LaB is voor jonge makers in spe, in alle cultuurvormen. Ben je enthousiast en wil je dat laten zien? Doe dan vooral mee. Na deze eerste keer willen we verder groeien, met jaarlijks een festival en kleinere edities met thema’s. Bijvoorbeeld met theatergroepen, muziek of beeldend. Alle kunstvormen.”

De tekenaars van de Draw Club zetten zelf een onderdeel van het eerste festival van Creative Co.LaB op. Een mooi voorbeeld van de samenwerking die het project beoogt. De samenstelling van de tekenclub is even gevarieerd als de technieken: van jong tot oud, van potlood op papier tot digitaal.

De tekenclub startte begin van het jaar en in no time groeide het aantal deelnemers. Op een maandag in het vroege voorjaar zit er een man of 15 aan een grote tafel achter papier of laptop. Kayèn (20) is een van de grondleggers van de groep. “We begonnen met een groepje van tweedejaars studenten aan kunstacademie St. Joost. Daar zitten we altijd in onze eigen bubbel. We wilden meer mensen leren kennen buiten ons vaste clubje.” Mickey (23) vult aan: “Thuis is de drempel om te gaan tekenen hoger. Hier kom je binnen en ga je aan de slag.”

Waarom bij Nieuwe Veste?

“Dit is een heel open plek waar iedereen kan komen”, legt Kayèn uit. “En het is gratis, dat is voor ons ook belangrijk. In bijvoorbeeld een café zien anderen je meer als een groep vrienden. Daar sluit je minder makkelijk bij aan. Hier is dat veel eenvoudiger. Wat we tof vinden: in deze tekenclub

komen ook mensen die niet – zoals wij – de hele dag met kunst omringd zijn. Daar leren wij ook van. Kruisbestuiving. Andersom werkt het ook. Wil iemand met digitaal tekenen beginnen, dan kunnen wij daar weer mee helpen. Misschien dat we in de toekomst af en toe met thema’s gaan werken, dan nemen we boeken mee ter inspiratie.”

Donna (21) stipt een ander voordeel van Nieuwe Veste aan: “Het werkt hier meer ontspannen. Op school staat er altijd druk op. Hier krijgen we weer het gevoel waarom we ooit begonnen met tekenen.” Noah (18) vertelt: “Er schoof laatst ook een man van rond de 80 aan, die begint net met tekenen. Dus we zitten bepaald niet alleen met kunststudenten. Anderen krijgen ook energie van ons. Dat is heel tof.”

Daniëlle is blij met de ontwikkelingen van de Draw Club. “Dit is precies waarom we doen wat we doen”, legt ze het belang voor Nieuwe Veste uit. “Het succes van deze club helpt ons ook in de groei naar de ‘maakplaats’ die we willen zijn.”

WIST JE DAT ER

- zo’n 5000 mini glitters zijn aangebracht tijdens het festival
- 200 mensen zich vrijwillig hebben laten opsluiten in de escape rooms
- een theater lasergame is gehouden tussen de 54.000 boeken
- 85 LP klokken zijn versierd
- 120 mini schilderijtjes zijn gemaakt
- 50 jongeren hebben gebouwd aan het programma, op het podium hebben gestaan met hun band, workshops hebben gegeven of hun kunstwerk hebben geëxposeerd

ONTDEK MEER

VROGEN

INFORMATIEPUNT DIGITALE OVERHEID VAN PANIEK TOT GROTE OPLUCHTING

We moeten steeds meer digitaal regelen. Soms kan dat heel wat stress opleveren. Onze collega's bij het Informatiepunt Digitale Overheid weten er alles van. Zo vertelt Marieke over haar ervaring met een dame van 80 jaar die met tranen in haar ogen op haar afkwam. "Ze was lichtelijk in paniek. Het bleek dat ze moest worden geopereerd en het was de laatste dag dat ze via MijnAmphia de gegevens over haar medicijnen kon controleren. Alles was in orde voor de operatie, behalve dit."

Ze had de dag ervoor al samen met haar man geprobeerd om in te loggen op MijnAmphia, maar het wilde steeds niet lukken. Een operatie is al spannend en hierdoor kreeg ze ook nog ruzie met haar man. Marieke vertelt verder. "Gelukkig bedacht ze dat ze naar de bibliotheek kon komen om bij het Informatiepunt Digitale Overheid om hulp te vragen. Buiten adem kwam ze binnen. We dronken eerst samen een kop koffie, daarna gingen we aan de slag."

Het probleem werd al snel gevonden. Door op de juiste link te klikken, kwamen ze op de goede pagina uit, konden inloggen met DigiD en de medicijnen

controleren. "De opluchting was enorm. Ik heb haar foldertjes meegegeven over het Digi-Taalhuis Breda, met het advies om daar na haar operatie mee aan de slag te gaan. Ze was zo blij dat alles goed was gekomen. Het is fijn dat er een laagdrempelige plek is waar je met je vragen terecht kunt."

Voor iedereen met vragen over de website van de overheid, problemen met inloggen met DigiD of moeite met het maken van een afspraak bij de gemeente, is er het gratis Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek!

WIST JE DAT WE

- 1500 IDO vragen hebben beantwoord
- IDO-vragen naast medewerkers van Nieuwe Veste beantwoord worden door de vrijwilligers van digi-inloop en de medewerkers van partners in huis: Zorg voor elkaar Breda, Sociaal Raadslieden
- Ook met IDO-inloop spreekuren in Buurtpunt Hoge Vucht en OC De Sleutel te vinden zijn

ONTDEK MEER

DIGI-TAALHUIS BREDA VRIJWILLIGERS AAN HET WOORD

Wil je Nederlands leren of oefenen met de Nederlandse taal? Wil je leren werken met de computer of tablet? Dan is Digi-Taalhuis Breda dé plek waar je terecht kunt met al je vragen. We hebben op meerdere momenten en locaties een inloopspreekuur. Wij kijken dan samen met je wat je leeuwens is en welk aanbod in de stad daar het beste bij past. Naast het inloopspreekuur organiseren we zelf ook taal- en digitale activiteiten en hebben we taalgroepen en digitale cursussen. We hebben een grote groep vrijwilligers die zich inzet om onze deelnemers verder te helpen. Hierdoor kunnen ze beter meedoen in de samenleving en voelen ze zich meer betrokken. Hieronder een kort interview met twee van onze vrijwilligers: de zussen Jo en Els. Zij begeleiden al jaren taalgroepen in de bibliotheek.

Waarom ben je taalvrijwilliger?

Jo vertelt: "Ik heb 40 jaar in het onderwijs gewerkt, waarvan 14 jaar in Utrecht met anderstalige kinderen. Ik heb daar meegeschreven aan een taalprogramma om Nederlands te leren. Dus het Nederlands leren aan anderstaligen heeft mij altijd getrokken." Els vervolgt: "Ik ben taalvrijwilliger, omdat ik lesgeven altijd heel leuk heb gevonden. Ik heb 11 jaar voor de klas gestaan in de stad Utrecht. Vanwege mijn slechthorendheid en

de toenmalige omstandigheden ben ik ander werk gaan doen. Toen ik op mijn 62e stopte, vond ik dit een mooie kans om in een kleinere groep les te gaan geven."

Wat brengt het jou om taalvrijwilliger te zijn?

Jo: "Ik ben met 64 jaar met pensioen gegaan. Mijn zoon, die naast zijn baan vrijwilligerswerk deed, inspireerde mij om ook vrijwilligerswerk te gaan doen. Dus ben ik in 2016 samen met mijn zus begonnen als taalvrijwilliger. Het geeft mij veel voldoening als mensen graag naar de lessen komen. Veel cursisten hebben nu zelfs werk. Ik heb veel waardering gekregen van hen en met een paar heb ik nog steeds contact." Els: "Het brengt mij voldoening en plezier om allerlei mensen met een andere culturele achtergrond te leren kennen. En ik vind het heel leuk om mensen iets te leren."

Werken als vrijwilliger is leuk! Je komt in contact met verschillende mensen en culturen en bent van enorme waarde voor onze deelnemers.

WIST JE DAT WE

- 2.200 deelnemers aan dienstverlening Taalhuis
- bij het Digi-Taalhuis Breda ook taal- en digitale activiteiten aanbieden in OC De Sleutel en De Vlieren en in Buurthuis ONS
- de vrijwilligers van het Digi-Taalhuis Breda, samen met de Cyberambassadeurs van de Gemeente Breda door de hele stad Digicafé's geven over allerlei digitale thema's

ONTDEK MEER

ONTMOETEN

PARADE CREATIEF

Stadspodium Breda van Nieuwe Veste organiseerde een nieuw festival, gratis, voor, door en met Bredanaars. Het programma was een zinderende mix van traditionele en moderne kleurrijke optredens, presentaties en exposities. Een creatief festival met muziek, beeldende kunst, dans, theater, urban culture, taal, fashion, food, media en meer in Skatehal Pier 15.

WIST JE DAT ER

- 37 optredens variërend van muziekkoren, dans, beeldende kunst en klassieke muziek waren
- In totaal 385 amateurkunstenaars meededen
- 800 bezoekers zijn geweest

ONTDEK MEER

PRINSELIJK UURTJE

“Ik ben altijd bezig geweest, een bezige bij, en dat kan ik hier goed kwijt.”

Iedere twee weken is er het Prinselijk Uurtje, speciaal voor geïnteresseerde ouderen die graag creatief aan de slag willen gaan.

De deelnemers luisteren naar een verhaal om inspiratie op te doen en in de juiste sfeer te komen. Daarna gaat iedereen – onder begeleiding van een kunstenaar – aan het werk.

“Ik heb mijn artistieke talent pas ontdekt toen mij werd gevraagd om mee te doen. Het is altijd zo leuk om iets van jezelf te ontdekken.”

Zes sessies lang staat een thema centraal. Het eindresultaat is niet zo belangrijk, maar juist het samenzijn, het creatief aan de slag gaan en het actief bezig blijven.

“Ik vind echt levensvreugde in het volgen van deze lessen.”

Iedereen kan zich voor het Prinselijk Uurtje aanmelden. De ‘Uurtjes’ zijn om de week en bij jou in de buurt, op verschillende locaties in de stad. Iedereen is welkom om een keer te komen kijken en mee te doen.

ONTDEK MEER

STADSPODIUM KOMT NAAR JE TOE

Wil jij mooie projecten maken? Activiteiten organiseren? Je creativiteit inzetten? Het Stadspodium van Nieuwe Veste helpt je daarbij.

Projectleider Leo van Lieshout:

“Het Stadspodium is een podium vóór en ván de stad. Wij maken (amateur)kunst & cultuur zichtbaar in alle creatieve variaties.”

“We ondersteunen de amateurkunst met organisatie, expertise, kennis, netwerk, communicatie en financiën. We laten de creatieve en culturele diversiteit van Breda zien. Stadspodium is voor de creatieve maker, doener, denker en belever. We programmeren in het hoofdgebouw van Nieuwe Veste, onze andere vestigingen & bibliotheken en bij jou in de buurt. Het Stadspodium kan overal in de stad zijn waar Bredanaars op een laagdrempelige manier in contact kunnen komen met alles wat de stad aan amateurkunst & cultuur te bieden heeft.

Via het Stadspodium is het DNA van de amateurkunst van Breda zichtbaar. We werken graag samen met de mensen in diverse wijken in de stad.”

Zo gebruikt stichting La Femme Vitaal muziek om culturen met elkaar te verbinden. “We brengen muziek en cultuur naar de wijk, om met kleine stapjes onze doelen te bereiken”, legt Lemia Elhaddarti van La Femme Vitaal uit.

“Tot aan de zomervakantie laten we iedere vrijdag kinderen uit de Hoge Vucht ‘proeven’ van instrumenten. In tien workshops kunnen ze kennismaken met een drumstel, een keyboard of percussieinstrumenten. Na die tien weken zien ze zichzelf misschien wel muzikles nemen of op een toneel staan.

Ze leren elkaar zo ook op een andere manier kennen. En ze leren samen te werken, want dat is een voorwaarde om met elkaar muziek te maken. We vragen ook commitment van de ouders; ondersteun je kind, kom zelf ook kijken of meedoen. En voorkom daarmee dat ze na één of een paar keer afhaken.”

Een ander voorbeeld is het project Sterren van Morgen, dat al sinds 2006 loopt. Breng de kinderen de normen en waarden bij die ze nodig hebben om zich staande te houden in de maatschappij, dat is de achterliggende gedachte. In eerste instantie draaide het vooral om sport, maar de organisatie breidt het nu uit met cultuur. “We zien dat veel kinderen in bijvoorbeeld de wijken Hoge Vucht, Heuvel, Tuinzigt en Brabantpark van cultuur en creativiteit houden”, zegt Abdelhak Backbachi van Sterren van Morgen. Iedere vrijdag tot aan de zomervakantie houdt zijn organisatie theaterworkshops in het voormalige schoolgebouw van de Wegwijzer. Hij heeft er zelf ook lol in. “We beginnen met het oefenen van een sketch, de basis van theater. En theater is de spiegel van de maatschappij, zoals Aristoteles al stelde.” Ook Sterren van Morgen heeft de betrokkenheid van de ouders als speerpunt. Backbachi: “Vraag moeders en vaders bijvoorbeeld om hulp bij het maken van kostuums en om rekwisieten in elkaar te zetten. En iedereen kan komen kijken.” Sterren van Morgen ziet het als een verrijking dat er naast sport nu ook een cultuurproject wordt aangeboden.

We geven talenten de kans om zich in hun eigen omgeving te ontwikkelen. Het heeft grote voordelen als er een leraar, coach of trainer uit de eigen buurt voor de jongeren staat. Die kent en begrijpt hen. En we merken dat de jongeren ook anderen aansteken als ze met cultuur bezig zijn. Zien spelen doet spelen.

ONTDEK MEER

HET OCRUM MUZIEKFESTIVAL

Het Ocrum Muziekfestival is hét festival voor klassieke muziek in Breda. Bij Nieuwe Veste en andere aansprekende locaties verbindt deze lustrumeditie spelers, makers, bewegers en luisteraars in alle leeftijden en niveaus met elkaar. Ze worden ondergedompeld in een bruisende week waarin hoge kwaliteit, allure en gemoedelijkheid sleutelwoorden zijn.

Het thema 'Muziek beweegt' is vertaald naar een gevarieerd programma: concerten, een concours, een masterclass en een lezing van prof. dr. Erik Scherder. En op de slotdag een fantastische muzikale voorstelling voor het hele gezin. Kortom: voor jong en oud een festival om naar uit te kijken!

WIST JE DAT WE

- 11.750 deelnemers aan activiteiten mochten ontvangen
- Samenwerken met 65 partners waarmee activiteiten worden gemaakt

ONTDEK MEER

TERUGBLIK BREDASE MAAND VAN DE GESCHIEDENIS

Ieder jaar staat de maand oktober in het teken van de Bredase Maand van de Geschiedenis. Een maand waarin onder het motto van 'Ontdek gisteren, begrijp vandaag' allerlei activiteiten in en rondom Breda worden georganiseerd.

Sinds 2018 geven Nieuwe Veste, Stadsarchief Breda en Stedelijk Museum Breda hier lokaal invulling aan. Dit jaar stond in het teken van het thema Eureka! en stonden we stil bij allerlei kleinere en grotere uitvindingen die door de eeuwen heen in en door de stad zijn gemaakt. Net als voorgaande edities deed weer een groot aantal deelnemers mee met evenzoveel activiteiten.

SNEQ

SNEQ is een creatieve ontmoetingsplek voor iedereen en is ontstaan vanuit een samenwerking tussen SMO, Nieuwe Veste, Emmaus en Quiet Breda. SNEQ is een toegankelijke, warme plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en zich creatief kunnen ontwikkelen. Ook als dit wat minder vanzelfsprekend is vanuit je thuisbasis, opvoeding, cultuur of financiële mogelijkheden.

Bij SNEQ organiseren we toffe workshops en activiteiten waar je gratis aan mee kunt doen, zoals een filmavond, bakochtend, gitaarles, zang, tekenen, fotografie en schilderen. Elke maand is er een ander programma. Ook zijn er gezellige inloopmomenten.

Openingstijden SNEQ (Veilingkade 7):

Woensdag: 10.00 – 17.00 uur

Vrijdag: 10.00 – 17.00 uur

Zaterdag: 10.00 – 17.00 uur

ONTDEK MEER

WIST JE DAT WE...

- Een **nieuw management** team hebben
- Samen met partners hebben meegedacht en **advies gegeven** aan het nieuwe cultuurbeleid voor de gemeente Breda
- Samen met partners meedenken aan het **nieuwe onderwijsbeleid** van de gemeente Breda
- Hebben meegedacht met de ontwikkeling van een **biebfunctie** in de wijk Hoge Vucht
- Opnieuw voor **4 jaar** zijn gecertificeerd
- De start hebben gemaakt met de bouw van een **nieuwe website**
- Bij Nieuwe Veste in het centrum, locatie Noord en Zuid, SNEQ en Stokvishallen **25%** meer bezoekers ontvangen; een stijging van **505.000** naar **625.000** bezoekers
- **139.000** bezoekers en **680.000** bezoeken hebben op de website nieuweveste.nl

ONTDEK MEER

FINANCIËEL OVERZICHT

BEKIJK HIER

NIEUWE VESTE

Blijf op de hoogte van onze ontwikkelingen!
Schrijf je in voor onze nieuwsbrief

Schrijf je in

Mede mogelijk gemaakt door

FONDS VOOR
CULTUR
PARTICIPATIE

XXXX GEMEENTE
BRED A

Fotografie:

Anton Verbeek, Françoise de Jonge, Hans Gerritsen, Ocrum Festival,
René Schotanus, Stappen & Shoppen, Thushara Verhoeven, V.V.
Eigenbelang en Nieuwe Veste.

We hebben ons best gedaan om alle rechthebbenden met
betrekking tot het gebruikte beeldmateriaal in dit jaarverslag
te achterhalen. Mocht het zo zijn dat jouw materiaal zonder
voorafgaande toestemming is gebruikt, neem dan contact
met ons op.

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten

www.nieuweveste.nl

